

Nr. 44

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 30 Spalių (October) 1903 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas XI

Politiszkos žinios.

Amerika.

Amerikos urėduose išleina vis daugiau į aikštę negražus urėdninkų darbai. Dar ne pasibaigę skandalai paėto užveidėj ir prigavystės su indijonų žemėms Indijonų Teritorijoje, o jau pasirodė naujos. Su urėdninkų pagelba visoki didatūriai ir kompanijos savinios žemės ir užias randui prigulincias. Už pagelba, urėdninkai emė pinigų nuo didatūrių. Taigi urėdninkai, vadjo daboti tautos savastį, kad jos nieks negalėtų pasisavinti, ją pardavinėjo ypatoms, o pinigų dėjo į savo kišenių. Dabar reikia rinkti vėl komisijas ir siųsti jas ant tirinėjimo naujų apsiėreiskų, sių prigavystių. Tirinėjimai gi ir užlaikymas komisijų kaštuja tautai ne mažai pinigų. Kad sykį išvalyti bent kiek Amerikos urėdus nuo neteisėsingų urėdninkų, reikia sykį išliuosuoti urėdus nuo įtekėmės sudemoralizuotų politikierių. Kol tie turės įtekėmę ir galės apodyti urėdus savo padėtojais, tol Amerikos urėduose ne truks neteisėsingų, parsiėduodančių urėdninkų. Dabar gi politikieriai dalina urėdus, jie gali parsiėninti nuo vietų didesnę dalį jiems ne patinkančių urėdninkų.

Jeigu tarybose Maskolijos su Japonija, reikaluose įtekėmės šitų viespatysčių rytinėje Azijoje, Japonija pasirodo teip neuolanki, tai maskolai nužiuri, kad Japoniją padrasina Amerika; ant galo ir Amerikos laikrašėiuose ne truksta erzinančių maskolius straipsnių, nors kartais gana juokingų, rodančių, kad Amerikos laikrastininkai dar menkia su geografija susipažinę negu jų sandraugai prancūziški, kurie tame seniau sto vėjo ant pirmos vietos. Pėreitą sanvaite antai veiki vis Amerikos laikrašėiai garsino, jog Amerikos laivynės ministeris priskakė viršininkui Amerikos laivynės, eanėcios rytinė Azijos vandenys, admiralui Evans, kaip tik užgims karė tarp Japonijos ir Maskolijos, užimti Mandžurijos miestą Mungden. Kaip gi vienog tą Amerikos admiralas galės padaryti? Nors jis turėtų ir dešimtį kartų tvirtes laivynę, jis su ja Mungdeno užimti ne galės, kadangi tas miestas yra toli nuo jurių, vidury Mandžurijos ir dagi ne prie tokios upės, kuria kariški laivai galėtų plaukti. Per sausėmį Amerikos laivai plaukti juk ne galės, dar tokių laivų Amerikos išradėjai ne išmislijo. Su laivyne todėl maskolių išvyti iš Mungdeno amerikoni ne galės, o žemės kariūmenė Amerikos teip silpna, teip mažai jos yra, kad maskolai su ja visai ne sirokuoja. Maskoliški laikrašėiai juokiasi iš Amerikos gadinimų ir atsako, jog Maskolija ne reikalauja paisyti ant Amerikos užsimanymų.

Savo laike Amerikos laikrašėiai garsino, jog Amerikai pasisekė padaryti su Chinais sutarimą, pagal kurį Amerikos prekystali liekasi atidaryti du Mandžurijos portai. Girtiesi vienog, kaip dabar pasirodo, ne buvo ką, kadangi Mandžurija yra maskolių rancos ir kol jie čia pasilikę, Amerikos su Chinais padarytas sutarimas ne turi vertės. Pasitraukti iš Mandžurijos maskolai nesirengia ir iš jos nepasitrauks, kol ją kas per karę ne išvys. Ir China, ro-

dosi, nesirengia dabar pripažinti Amerikai tą, ką per darytą sutarimą pasizadėjo; sutarimas gi tas dar ne Amerikos senato neuztvirtintas. Iš to užvilimo maskoliai pasinaudojo ir padarė su Chinais naują sutarimą, kuris į nieką paverčia Amerikos padarytą. Pagal maskolių padarytą sutarimą: išnaudoti kastynes, dirbdinti geležinkelius, vesti prekystal Mandžurijoje tik maskolai turi tiesą. Muitinyčios turi but po chiniečių ir maskolių užveida. Jeigu dėl to sutarimo užgimtų su kuom nors karė, maskolai su chiniečiais iš vien ves ją; jeigu gi dėl kokių priežasčių Chinai nuo karės atsakytų, vėl vienog maskolai gali nuo urėdo parsiėninti. Taigi pagal naują sutarimą maskolai tiek jau valios turi Mandžurijoje, kaip ir kiekvienoje Maskolijos gubernijoje, o užgimtis kare, chinais kariūmenė turi ateiti maskoliams į pagelbą. Amerikos prekystal atiduota su visu ant maskolių malonės.

Nors Filipinų gubernatorių nuolatai savo raportuose garsina apie pasidavimus čielų pulkų pasikėlėlių, bet dar vis yra gana besipriesinančių amerikonomas filipiniečių. Matyti jie ne teip silpni, jeigu išdrįsta užpulti net ant miestų. Pėreitą sanvaite jie užpuolė net ant kelių miestų, o viename jiems pasisekė paversti net kelias kanuoles ir užmūsti daugiau amerikonių ir jų pritarėjų negu susitikimuose ant lauko. Matyt ant Filipinų dar ne greitai maistai bus suvaldyti, o vedimas karės su pasikėlėliais ne mažai Amerikai pinigų ištraukia.

Rytinė Azija.

Apie nesutikimus Maskolijos su Japonija vis prieštaraujančios ateina žinios. Iš tų prieštaraujančių žinių vienog matyt, kad nesutinkančioms pusėms nepasisekė susitaikyti, bent iki šiol ant susitaikymo nerado pamatų. Kada po pirmutinių paskalų apie neva užgimusių tarp Maskolijos ir Japonijos karė ant Europos berčių pradėjo iš palengvo vėl kilti pirma nupuolę kursas japoniškų ir maskoliškų procentinių popierių, dabar vėl kilimas ne tik pasiliovė, bet vėl kursas tų popierių pradėjo pulsti. To ne gana: Anglijos asekuracijos draugystės atsisako asekurkaimą, kuriame kalbina pasikėlėlius padėti ginklus ir priimti sultano pasiūlytas lailgas, kadangi, bent dabar, karės esanti Europos vandenys japoniškų prekėjų laivai galėtų patekti į maskolių rancas, kadangi laike karės ir prekėjų laivų gauda kariūnėjančių tautų laivynės.

Japonijos sostapilėj atsibuvo japoniškų ministerių roda, kad ką ministeriai nutarė, tikrai nežinia, mena vienog, kad nutarta nenusilenkti, kadangi nusilenkimas dabar, atėitėj vėl turėtų pagimdyti dar didesnius nesutikimus ir karė dar sunkesnė negu dabar sanlygose. Maskolija, turėdama daugiau laiko, tik gerian į karę prisirengtų ir todėl karė su ja butų dar sunkesnė negu dabar. Išizadėti savo siekių Japonija negali, kadangi be karės Maskolija ją nustumtų į eilę silpnų, be įtekėmės viespatysčių.

To nieks ne nori, todėl nieks be karės ne pasiduoda; tik pergalėtam karėj priešui gali kokius nori pergalėtojas reikalavimus statyti, ne pergalėtas gi negali ant visko sutikti, ne pabandęs ginti savo svarbių reikalų.

Tarybos tarp maskoliško pasiuntinio ir Japonijos urėbežinių dalykų ministerio vėl užkliuvo; maskoliškas pasiuntinys laukia nuo savo rando naujų instrukcijų.

Maskolai ne leido išlipti ant kranto porte Yongampho japoniškos ambasados sekretoriui; jis turėjo keliauti ant laivo į Wiju ir ten galėjo išlipti ir keliauti toliau į Korejos sostapilę.

Prancūzijos ir Vokietijos urėbežinių dalykų ministerijos tiki, kad iš dabartinų neuitikimų Maskolijos ir Japonijos gali neužilgio užgimti karė.

Maskoliški laikrašėiai garsina, buk anglionai užėmė dalį pietinės Persijos ir buk ant jų išvijimošacho jenerolas pareikalavo 50000 kareivių, kiek Persija ne gali siųsti. Gal but, kad tą laikrašėiai tyčia garsina, kad išteisinti traukiami maskoliškų kareivių ant Afganistano ir Persijos urėbežinių.

Visi veik maskoliški laikrašėiai smarkiai užtupo ant Anglijos ir Amerikos už pritarimą Japonijai ir šaukia į karę kad ir su visoms trims šioms tautoms.

Pasibaigė 30 metų besitrukianti karė ant salos Sumatros tarp Holandijos ir Ačino sultano. Dabar sultanas pasidavė ir pripažino Holandijos valdžią.

Balkanų pussalis.

Kaip dabar pasirodo, paskalas apie užmūsimą svarbiausio Macedonijos pasikėlėlių vadovo, Saraso, buvo neteisėsingų; Saraso ne tik ne tapo užmuštas, bet ne tapo ne pašautas.

Maistai Macedonijoje vienog ištikio eina, bent šiuo metu, mažyn ir pavojus karės tarp Bulgarijos ir Turkijos beveik su visu išnyko. Teip Bulgarija, kaip ir Turkija paleidžia pašauktus po ginklu rezervos kareivius.

Sultanas žada atleidimą padedantiems ginklus pasikėlėliams ir atstatyti išdeginatus turkiškų kareivių gyvenimus ir kaimus, žada sušelpiti bada kenčiančių gyventojus. Sutinka įvesti reikalingas ant pagerinimo gyventojų buvio reformas. Tas išlygas, nesitikėdami pasikėlėlių pagelbos, priima ir pasikėlėliai. Net garsus Saraso išleido atisaukimą, kuriame kalbina pasikėlėlius padėti ginklus ir priimti sultano pasiūlytas lailgas, kadangi, bent dabar, karės esanti Europos vandenys japoniškų prekėjų laivai galėtų patekti į maskolių rancas, kadangi laike karės ir prekėjų laivų gauda kariūnėjančių tautų laivynės.

Taigi Turkijos sultanas žada įvesti reikalingas Austrijos ir Maskolijos reformas Macedonijoje, žada pašelpą gyventojams, tik klausymas, ar galės savo pažadėjimus išpildyti. Nė pagerinti gyventojų buvį, nė įvesti kokias nors reformas ne galima be pinigų, o Turkijos išdas teip dučias, kaip beturčio kišenių. Iš kur todėl sultanas ims pinigų ant pagerinimo gyventojų buvio ir ant reformų? Matyt, kad sultanas davė pažadėjimus tik teip sau, bet su išpildymu jų nesiskubija. Jeigu Turkija gautų kur pasikolinti pinigų, ji be abejonės pasistengtų savo pažadėjimus išpildyti, bet ji tu-

ri jau daugiau skolų, negu gali išmokėti, todėl nieks jai nieko ne skolina. O kad be pinigų reformų įvesti negalima, tai nepaisant ant smarkaus reikalavimo Austrijos ir Maskolijos, viskas po senovės pasiliks. Kaip dabar sultano urėdninkai lupa ir išnaudoja gyventojus, teip pasiliks ir ant toliau, kol ant galo, negalinti kėsti išnaudojimo gyventojai, vėl ne pasileks. Teip bus iki galui, kol Turkija su visu nesugrįs. Drutinti Turkiją jau per vėlu; kada buvo ant to laikas, to nieks ne darė, dabar jos pamatai supuvė, o dėl stokos ištekliaus, naujų padėti ne galima. Kaip kiekvienas žmogus, sulaukęs senatvės, miršta, teip jau nyksta ir puola viespatystės, jeigu jų gyventojams truksta gyvybės, proto ir doros, ypač gi jeigu truksta tėvynės meilės. Pas puolančias tautas to visko truksta, todėl jų valdybas ir drasko drutesni kaimynai.

Dabar prieš sultano valdžią pasikėlė gyventojai apskričio Agir, prie Raudonųjų jurių pakrančių; Albanijai teipogi pasikėlėmas ne suvaldytas. Ant laikymo po ginklu kareivių tūso pinigų, o be kareivių maistų suvaldyti ne galima. Dėl nuolatinių maistų Turkija puola vis į didesnę vargą; turitei laikas, kad ir sultano mašina išsiųs, jeigu pirm to kaimynai ne išdraskys griuvančios Turkijos, kaip šimtas metų atgal išdraskė Lenkiją su Lietuva.

Anglija.

Anglija rengiasi vėl atnaujinti karę prieš Pasitutus Mulą, rytinėse Afrikos pakrantėse. Šiuo metu, pamokinti nepasisekimu, anglionai nori geriau į karę pasirengti. Karė išsiūvusiuose tiruose, kur slepiasi Mulla, sunki dėl stokos maisto ir vandens. Reiks todėl anglionams lygiai maistą, kaip vandenį gėrymū kareivių su savim paimiti. Mulla jaučia, kad geriau pasirengus anglionams, jam sunkiau bus su jais kovoti; Mullos kareiviams truksta geresnių ginklų. Jis todėl užsima pabandyti, ar negalima bus apvaldyti stovintį ilig porte italiską karišką laivą „Lombardia“. 600 Mullos kareivių užpuolė ant italisko laivo ir išmušė dikta italijonų; kad apsaugoti laivą, „Lombardios“ kapitonas priverstas tapo išplaukti iš porto.

Atidavimas Suviėnytomis Valstijoms Alaskos plotų, kuriuos kanadiečiai laikė už sau prigulincius, balsiai juos įerzino; kanadiški komisariai atsisakė pasirašyti po sutarimo protokolol. Kanados laikrašėiai šaukia, jog jeigu Anglija ne gali apginti Kanados plotų, tai tojė angliska valdyba turi su visu atsisikirti nuo Anglijos ir pasigarsinti už neprigulmingą republiką.

San Domingo.

Republikoj San Domingo, vidurinėje Amerikoje, užgimė vėl revoliucija. Daug miestų šiaurinėje republikos dalyje pristoj prie revoliucijos. Mieste Puerto Plato susitvėrė tuomatpinis revoliucionierų rancas; už prezidentą išrinko jenerolą Morales, gubernatorių to portinio miesto.

Iš Lietuvos.

Iš Vilniaus.

Vilniaus gubernatorių pargarsino, buk Argentinos rancas pranešė, jog mieste Bue-

nos Aires gyvena paeinantis iš Maskolijos mergų prekėjas Šaltovskis, matomai žydas. Gegužio mėnesį jis atgabeno iš Buenos Aires jo suviliotą merginą vilnietę ir patalpino ją paleistuvystės namuose. Berzelio mėnesį vėl iškeliavo į Maskoliją įieškoti šviežio tavoro Buenos Aires paleistuvystės namams. Tegul todėl Lietuvos merginos apsišausos ir pažadėjimams nepažįstamų tegul ne tiki.

Vilniuje, ant Škaplierinės ulyčios, namuose Svirskio, užgimė gaisras. Pasirodė, jog gaisras užgimė nuo padegimo: grindys kambario, kuriame pasirodė ugnis, buvo kerosinu aplietos. Nužiuri patį namų savininką, ir jis likosi suaretuotas.

4 d. spalio, ant Šiaudinės ulyčios, sudėgė dirbtuvės lenktų mebelių Gileiso. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 10000 rublių.

3 d. spalio Vilniuje likosi suaretuotas Vilniaus gyventojas Stankevičius už dvipalystę: jis mat apsidė su Juze Birutavičiute ir Gubarevičiute. Abidvi jo moterys gyvena Vilniuje. Stankevičius nesigina, kad turi dvi pačias.

Vilniaus gubernatorių daleido Leoniškiuose parengti didelę skurų išdirbinių. Rengia jų turtingas žydas Goldstein.

Apie Kalėdas atkaks į Vilnių pažįstamas gerai ir Amerikoje lenkiškas pianistas Padarewskis ir duos kelis koncertus.

3 d. gruodžio (pagal maskolišką kalendorių) Vilniuje bus parduvinėjami dvarai ir ukės už skolas Peterburgo — Tulos bankui.

Prie I Vilniaus vyriskos gimnazijos yra 9 liuosos stipendijos ir 13 vietų neturtinigiems mokiniams rando už dėtamę pensijonate.

Peterburgo turtingų žydų draugystė pastatė Vilniuje du didelius namus su pigiais gyvenimais žydoms. Abiejose namuose yra 200 gyvenimų. Gyvenimai pigūs, po 2 rub. 40 kap. iki 4 rub. 80 kap. ant mėnesio; kitur, net ant pirmiesių, teip pigiai gyvenimų ganti ne galima. Prie namų yra ir vaikų dabo tojimo įtaisa, kur einanti į darbą, už 10 kap. ant sanvairės, gali palkiti savo vaikus; yra teipogi ligonbutis ir ambulatorija; ne trukta nė pagilijos varstotams visokių amatninkų. Iš 180 užimtų gyvenimų, 30 gyvena krikščionys.

Ant rudens, reikalaujanti pinigų ukinknai skubinas parduoti savo darbo vaisius, per tai antai javų prekės Vilniuje nupuolė, didesnę prekę laikosi ant daržovių, bet galima laukti, kad neužilgio ir daržovės atpigės.

1901 metuose Vilniuje pasimirė išviso 3507 ypatos, o 1902 metuose ant 272 mažiau, taigi 3235; taigi 1901 metuose ant 1000 gyventojų išpuolė mirčių 20,5, o 1902 m. 18,7. Daugiausiai negyvų vaikų užgema tarp žydų, mažiausiai tarp katalikų: 1901 m. negyvų užgimusių vaikų pas žydus buvo 127, pas stačiatikius 13, pas katalikus 11; 1902m. pas žydus 102, pas stačiatikius ir katalikus po 12. Nuosimtis mirčių Vilniuje didesnis negu: Norvegijoje, Švedijoje, Danijoje, Holandijoje, Belgijoje, Anglijoje, Šveicarijoje, Airijoje, Škotijoje, Prancūzijoje, Vokietijoje, Italijoje, bet mažesnis negu Austrijoje, Rumunijoje, Serbijoje, Vengrijoje.

ir Maskolijoje; iš Maskolijos gubernijų tik Latvijoje nuosimtis mirčių mažesnis negu Vilniuje. Vilniuje didžiausias nuosimtis mirčių pastatiko tarp katalikų: 1901 metuose mirčių tarp katalikų buvo 31%, tarp žydų 21,4%, tarp stačiatikių 18,3%; 1902 metuose: tarp katalikų 26,2%, tarp žydų 20,4%, tarp stačiatikių 15%. Beveik pusė numirusių yra vaikai iki 5 metų amžiaus; taigi aišku, kad Vilniaus gyventojai ne sveikai ir nesumaniai augina savo vaikus ir mažai ant jų sveikatos paisto, ypatingai gi katalikai.

Gyvenantis Vilniuje Stecki pranešė policijai, jog 1 d. spalio jo pažįstama Pajevskienė, gyvenanti Irkucko hotelyje, išsivedė jo 8 metų dukterį ir su ja prapuolė. Kur ji dingio, nežinia; ne policija ne jokio jos pėdsakio tiesusėkė.

Vilniuje nuo skurų, matomai pastipusių galvijų, užsikrėtė siberiškų maru darbininkas Suravičius skurų išdirbinių K. Chodkevič. Apsirgusį nugabeno į Savię ligonbutį. Yra viltis, kad ligonį pasiseks išgydyti.

Iš Lydos, Vilniaus gub.

Lyda įsitaisė mažą parką pašvaikščiojimui gyventojų. Parkas likosi parengtas ant klampynės esančių prie miesto. Klampynės likosi išdirbintos, ant jų pasodinio medelius. Prie rengimo parko dykai darbuosvi pašaukti ant pasimokinimo kareiviškos tarnystos jauni vaikinai. Parke yra gimnastiki prietaisymai ir scena teatrališkiems perstatymams. Vakarinis vasaros laike grajija kareiviška muzika. Už įėjimą į parką ima po 10 kap., taigi gana brangiai, bet surinkti pinigai eina ant naudos besimokančios jaunūmenės, gaila tik, kad ir mokintiniai, už įėjimą, turi mokėti lygiai kaip ir suaugusios ypatos. Tokiu būdu, kaip matyt, beturčiams parkas naudos neatgabena, jie iš jo negali naudotiesi, kadangi ne turi atliekamų 10 kap., o kartais ne vienam tokios sumos turi užtekti ant prasmaitinimo per visą dieną.

Iš Kauno.

Čianyškioj žemdarbystės draugystė užmanyta su specialiais merialais sutverti dalį žemdarbystės ir naminės ukės draugystės Zarasų pavietyje. Speciališkai už mjeri ta draugystės dalis turėtų išnaudojimą vandenų ant auginimo žuvų ir pagerinimą vandeninių kelių. Mat Zarasų pavietyje yra net 350 viorstų upių, įpuolančių į Nemuną ir Dauguvą; reikia jas išvalyti ir pagilinti, o jostiks medžių leidimui į Dauguvą ir į Nemuną. Ezerų pavietyje yra 511, jie užima plotą 34 000 desiatinų; ezeros tuos galima sunaudoti ant auginimo žuvų, o iš to visas pavietis turėtų ne mažą naudą.

Iš miestelio Dvorec, Grodno gub.

Likosi čia 1 d. spalio pašventinti pamatai naujai statomos murinės katalikiškos bažnyčios. Senoji medinė bažnyčia, statyta dar 1516 metuose, taigi laikuose Lenkijos neprigulmystės, pradėjo jau griuti, medžiai supuvo, pataisyti ne buvo galima; o kad bažnyčių medinių statyti ne daleidžia valdžios, tai atsejo statyti muringe.

Iš Viazino, Viletkos pav., Vilniaus gub.

Šitose aplinkinėse rugiai ant šiandų išrodė gražus, bet gaudų iškulia mažai. Vasarojai užderėjo geriau. Bulvės prapuolė, žmonės ne surinko nė seklos; dvaruose didelius plotus bulvėms užsodytus išarė ir jų vietoj užsejo dobilus. Šieno, kur jį galėjo nuplauti, surinko 50, kaip kitur vos 20 pūdų nuo desiatino. Tvanai, būvę čia laike šienpiutės, nunešė daug šieno; šienas juodas, pagėdęs, dobilus piovė vos vieną kartą. Daug pievų yra dar nenušienautų, kadangi dėl vandens negalima į žemesnes pievas įeiti.

Iš Druseninkų, Grodno gub.

28 d. rugsėjo kaime Privalkuose, netoli Druseninkų, pasitvė vilkas sukančiojo 8 ypatas. Vilkas atsivilkio į kaimą rytmetį ir užpudinėjo ant kiekvieno patikto ukinko. Vydamas šunį, vilkas įbėgo net į priemenę vieno buto. Neregė senelė, išgirdusi staigiam šūnį, išėjo į priemenę. Vilkas tuojaus ant jos užpuolė ir balsiai sukančiojo. Ant jos riksmo išbėgo su kačerga brolis už

pultas senelės ir teip vilkui drūčiai sudavė, kad jis iš priemenės išbėgo; paskui rado į pastipusį tam pačiam kaime po tiltu. Išviso kaime vilkas sukančiojo 8 žmones. Sukandžioti atvažiavo į Druseninkus pas daktarą. Keturi iš jų sukančioti sunkiai į galvą; vienas turi nukastą nosį, kitas ausį. Iš Druseninkų juos išsiuntė į Grodną, o iš čia be abejonės siųs į Pasteurinę gydinyčią Vilniuje arba į Varšavą.

Iš Slucko pav., Minsko gub.

Šitame pavietyje paskutiniuose laikuose tarp kaimų gyventojų pradeda platintis naminė pramonė, kaip antai: dirbimas medinių rogių, ratų, akėčių, viedrų, statinių; pyrimas gurbų iš karklų; ne truksta teipogi po kaimus: kalvių, kriaučių, siaučių, audėjų, baltinių ir puodžių. Pramonę tą vienog labiausiai stabdo stoka reikalingos medegos ir ne galėjimas parduoti išdirbimų, kadangi ant vietos pirkėjų nėra, o pristatymas į didesnius miestus sunkus dėl netikusių kelių. Geriausiai stovi puodžiai. Ant užlaikymo tokių paslapčių šnipukų vidaus ministerija paskyrė kelias dešimtis tukstančių rublių.

Policijos sargai Lietuvoje.

Pagal vidaus ministerijos padavadyją, Lietuvoje liekasi įrengta nauja policija nuo pradžios ateinančių metų, kurią pavesta daboti tvarką arba, geriau sakant, šnipinėti po kaimus. Ant Vilniaus gubernijos paskirti 151 raitas urėdninkas ir 501 sargas; vienas urėdninkas išpuola tokiu būdu ant valščiaus, o vienas sargas ant 2500 gyventojų. Ant tokio jau skaitlaus gyventojų, jų dabojimui, bus paskirti po kaimus policijos sargai ir kitose Lietuvos gubernijose.

Rando pašelpa audimo mokykloms.

Maskoliškas rancas ant ateinančių metų nusprendė duoti pašelpą privatiškų ypatų parengtomis naminės išdirbystės mokykloms. Tarp turinčių gauti nuo rando pašelpą yra ir viena audimo mokykla esanti Kauno gubernijoje.

Iš Valko, Latvijoje.

Apskričio sudas nusprendė protestonišką pastorių Plamščą ant pašalinimo ant višados nuo pastorystės. Mat minėtas pastorius apkrikstijo užgimusį vaiką protestono, apsiėvedusio su stačiatike. Pagal Maskolijos tiesas, jeigu vienas iš tėvų yra stačiatikis, nors jis ir nepildytų stačiatikiško tikėjimo pareigų (per-eiti į kitokį tikėjimą stačiatikiams udrausta) ir nors abu tėvai ne norėtų, vaikai turi but stačiatikiais ir juos gali krikštijoti tik stačiatikiškas popas.

Iš Prusų Lietuvos.

Garsus vokiečių tarnas, „Tilžės Keleivio“ redaktorius, buvęs savo laike kunigu, Jurskasis, likosi p. Vanagaičio apskustas už įleidimą, bet ant pakvietimo ant provos neatėjo. Sudžia antrą terminą paskyrė ir nusprendė ant jo į sudą Jurskaiči priverstinai atvesti.

Prusų Lietuvos bėdų augintojai šmet surinko diktat medaus: vidutiniskai gavo po 50 svarų iš avilio.

Stintų šmet žvejai sugauna teip daug, kad jų prekės nupuolė iki 1.50 Mk. už šėpelį.

kaip tą patį vargą ir prispaudimą, uždraudimus, kokius lietuviai nuo maskolių valdžių kencia ir Lietuvoje. Be priežasties nieks su lengva širdžia ne apleidžia tėvynės!

Paslapti maskoliški šnipukai.

Maskoliškos valdžios, negalėdamos niekaip išnaikinti neprilankių maskoliškam randui raštų (prilankiai apie nieką teisybę mylintis raštininkas ne rašys), nusprendė į parubežinius Lietuvos ir Lenkijos apskričius siųsti tarp žmonių paslapčius savo šnipukus, kurie gal, kaip po samdininkai, bandys pasisamdyti pas Lietuvos ukinknius ir dvarponius. Žinoma, toki paslapti šnipukai galėtų but tik lietuviai; tokių išgamų rancas tikisi rasti tarp atitarnavusių kareivišką tarnystą. Tegul lietuviai apsišausos. Jeigu pasirodytų kur toks išgama rando šnipukas, tai jis privalo žinoti, kad laukia jį toks likimas, kaip yra nurodyta Radzevyčiūtės apysakoj: „Kusvos dulkės“, taigi tokiame tikri lietuviai turi tiesą sprandą nusukti. Ant užlaikymo tokių paslapčių šnipukų vidaus ministerija paskyrė kelias dešimtis tukstančių rublių.

Avizos Prūsų Lietuvoj užderėjo šimtet prastai, grūdai lengvi: šepelis sveria vos po 30—50 svarų. Šiandai pašarui ne tinka. Bulvių daug supuvo.

Skyrimų reikaluose lietuviški konservatyvai susitaikė su vokiskaisiais ir nutarė nuo lietuvių už kandidatus Prūsų seimą pastatyti Drągaigalaitį, bet jis turi prisiglausti prie vokiskųjų konservatyvų. Taigi lietuviai beveik nieko nepelnė. Rods Dras Gaigalaitis yra geras lietuvis, bet vokiskieji konservatyvai jam neduos daug gero padaryti lietuviams. Eidami išvien su socialistais, lietuviai būtų daugiau pelnę, kadangi socialistai nuo lietuvių nieko tokio nereikalauja, kas jiems būtų galėjęs užkenti.

Doviluose, besikeliant per Mingę keturioms moterims, ant vidurio upės apvirto valtis ir moterys supulė į vandeni: dvi iš jų prigriė.

Tilžės sudas nusprendė mėsiniuką Hubertą iš Lumpėnų ant galvos nukurtimo. Hubert 25 d. gegužio šių metų užmušė pieno prekėją Zuercherį, jo paciai ir 5 metų dukterį.

21 d. spalio pasimirė Staipienų, Dalkiemio ir Goldapės pavietio Vokietijos parlamento pasiuntinys Emil Victor Sperber. Tuose pavietuose todėl atsisavo rinkimai. Lietuviai turi pabandyti, ar jiems nepasiseks išrinkti savo pasiuntinį. Juk ypač antai Stalupienų pavietis didesnis dalį lietuvių apgyventas. Jeigu tik lietuviai eiti iš vien ir balsuoti už savo tautietį, net šiuose pavietuose galėtų išrinkti savo pasiuntinį į Vokietijos parlamentą. Vėlonis Sperber gimęs 1848 m., taigi buvo dar ne labai senas.

Isz Amerikos.

Rodyja žudyti ligonius.

New York. Ant susirinkimo New York State Medical Association, unitaristų bažnyčios kunigas, Wright užmanė žudyti visus neišgydomus ligonius, kad paluosuoti nuo kentėjimų. Tiesą sakant reikia pripažinti daktarų ir kunigų komisijoms... Na, ar ne puikus Amerikos kunigų išradimas! Kas nori sutrumpinti savo gyvenimą, tas paprastai ne prašo nė daktarų, ne kunigų daleidimo, bet pats tą atlieka, todėl ir tokios komisijos visai ne reikalingos. Kunigas Wright tvirtina, jog žudymas ligonių būtų ženklu progreso civilizacijos. Matyt, iš to, kad tas kunigėlis apie civilizaciją ne daug patis išmano, kadangi žudymas persenušis ir neišgydomų ligonių ir šiandien ter tų tautų pasitaiko, bet tik ter nuozmų, ne civilizotų; taigi jo nurodymai yra ženklu nuozmumo, ne civilizacijos.

Uždarbiavimai universitetu studentu.

Terp studentų Yale universiteto, vieno iš geriausių Ameriko, daug yra neturtingų, kurie turi ne tik mokytis, bet ir uždarbiuoti ant užmokėjimo už mokslą ir pramaitinimo. Daugelis neturtingų šito universiteto studentų užsiima mokiniu vaikų turtingų tėvų; atsuoni studentai tarnavo pas numirėlių lydytojus; kiti yra pieno išvaiziotajai, kiti ligonių dabojojais ir skalbinių agentais, o yra ir padarvinėjanti kvietkas ant uolų. Vasaros laike daug universitetų studentų iškeliauja ant darbu pas fermerius, piauja sieną arba javus; atlieka kitokius darbus pas fermerius. Taigi, kaip matyt, Amerikos universitetų studentai nesigėdi ne jokio darbo, griebsi kiekvieno, kad tik uždirbti kiek ant gyvenimo reikalių.

Ant uolyzių užmušuti.

New York. Pagal rando surinktas statistiškas žinias, skaitlius žmonių, pervažiuotų ir užmuštų ant New York uolyčių, neišpasakytai pasidaugino: 1901m. užmuštų buvo 428, 1902m. 538; šimet gi, nors metai dar ne pasibaigė, — su viršum 10000 upatų. Nors Londonas antai už New Yorką didesnis, bet ten per metus ne buva ne dešimtos to skaitliaus užmuštų. Mat Europos miestuose visur geresnė tvarka, todėl tiek nelaimių ne buva.

Amerikoniszkos dirbtuves Kanadoj.

Kadangi Kanada nesiduoda Suvenyjomis Valstijoms savę už nosies vadzioti, kaip atlyginimą,

uždėjo didesnius mautis ant visų ateinančių iš Suvenyjų Valstijų tavorų, tai amerikoniški kapitalistai, kad apsisaugoti nuo mautų, rengia Kanadoj dirbtuves. Tas gali išeiti tik ant labo Kanados. Kad teip daryti visi kraštie, Suvenyjų Valstijų politikieriai greitai pamatytų, kad su pagelba didelių mauti ne ilgai galima palaikyti krašto gerovę, o visi pamatytų, kad Amerikos kapitalistams ne tiek rupi meilė tėvynės, kiek asabiškas pelnas.

Atsiskaitei atveiu užveizdos.

WASHINGTON, D. C. Pagal atskaitą atveiu užveizdos, šiuose metuose į Suvenyjas Valstijas atkako iš viso 757046 atveiai, arba ant 32% daugiau negu pernai. Terp atveiu buvo: 814507 iš Europos, 29970 iš Azijos, 12572 iš kitų svieto dalių, taigi iš Afrikos ir Australijos. Kąjūt pasaziųjų atkako 64269. Daugiausia atveiu atkako iš Italijos, nes 230622, iš Austrijos 206011, iš Maskolijos 136093. Iš Azijos atkako daugiausia japoniečių, nes 19068. Terp atkavusių atveiu buvo: 613146 vyriškiai ir 243900 motery; terp paskutini 102431 neturėjo dar 14 metų. Nemokančių rašyti buvo 158667. Pinigų atsigaubeno atveiai 16117513 dol. Sugrąžinta atgal 8769, taigi dasyk daugiau negu pernai.

Sėimas lenkiskos Związko.

WILKESBARRE, PA. atsiuvo seimas lenkiskos Związko. Ant sekančio laiko išrinkti likosi nauji viršininkai. Vietoj sulenkėjusio lietuviu Rokošo, prezidentu išrinko — Marjona Stęczyński iš Chicago; ant jo vietininko — M. Rzeszotarkį iš Chicago; ant jencariškio sekretoriaus — Helinskį; ant kasieriaus — Majewskį; ant rektorius Związko "Zgodos" — tą patį Siemiradzki, kuris ištikro geriau tą laikraštį rėdo, negu visi kiti iki šiol buvę rektorai.

Bankrutina bankai.

Paskutiniuose laikuose upatė Marilande daug bankų nusibankrutino; dabar atėjo kaledina ant Pittsburgo bankų. Nusibankrutinimai bankų patraukia nusibankrutinimą visokių kitų kompanijų, kurios daug pinigų turėjo nusibankrutinusiose bankuose. Minneapolis nusibankrutino Gold Storage Co. Skolos kompanijos siekia 400000 dol., o turtas vos 260000 dol.

Alaskoj jau ziema.

SEATTLE, WASH. Ant Yukon upės, aplinkinėse Dowson, yra 16 laivų, kurie negali įplaukti į portą dėl daugybės esančių lyčių, kurios visus laivus gali sutriuškinti. Dėl lyčių bėgiojimas laivų ant upės Yukon turėjo su visu pasiliauti. Ant esančių dabar ant upės laivų yra pasaziariai, pačtas ir aukso siuntiniai. Teip ankstybos žiemos neAlaskoj gyvenanti žmonės ne atmena.

Užmusze už skolas 3 negrus.

ST. CHARLES, LA. Užgimė čia smarkios mautys tarp konstabelių ir negrų, dirbančių ant Mississippi Valley geležinkelio, kuriose 3 negrai likosi užmušti, o 8 pašauti. Mat konstabeliai atėjo užimti negrų daigtus už jų užtrauktas miestėly skolas.

Tvirtina, kad rado mamuto pedas.

Sugrįžęs nuo mokslų tirinėjimų iš šiaurinės Amerikos Dras Friezel tvirtina, jog ant salos Mimak, Alaskos pakrantėse, ant sniego užtikto šviežias mamuto (žvėries, kurį laiko už seniai išnykusį) pėdas. Jeigu ištikro teip yra, tai reikia manyti, kad ant tos salutės yra dar nors vienas mamutas; paprastai gi kur yra vienas, ten yra ir daugiau žvėrių. Minėta salutė ne apgyventu civilizotų žmonių.

Ypatiskas kerszas ant nekaltu.

TIPTON, IND. Gyvenantis čia Jesse McClure paskerdė savo dveją vaikų ir kunus įmetė į grabę. Padarę tą, išbėgo į Indianapolis, kur likosi suareštuotas. Jis sako, kad tokiu būdu jis norėjo atkeršyti vien savo už apleidusią pačią. Ką gi vieną paskersti vaikai buvo kalti? Jie juk tėvo ne apleidė!

Kareivių pensijos.

Pagal atskaitą pensijų užveizdos, randas Suvenyjų Valstijų šiuose metuose užsiplėnusiems, buvusiems kareiviams išmokėjo 136 milijonus doliarų. Kadangi per kelis dešimtmečius Amerika ne jokių karzygių darbu ne nuveikė, tai ir užsiplėnusi kareivių ne gali būti daug, o ant pensijų išmokėta daug pinigų.

Ypatiskas sudas nusprendimas.

Wisconsinio augščiausias sudas nusprendė, jog katalikiškos asekuracijos dr-tės, asekuruotų jose vyriškių moterims protestonėms, jeigu šliubas imtas ne katalikiškoje bažnyčioje, ne privalo mokėti pozmertinės. Kad tik išito sudu nusprendimo ne bandytų naudotiesi mas "Rymiskais" Susivienijimais!

Zemeizugai.

CORNBODALE, ILL. White pavietį, Wabash upę, rado žemčiūgus. Aplinkiniai gyventojai traukia iš visų aplinkinių gaudyti žemčiūgus. Kad Wabash upę yra slykiai dirbanti žemčiūgus, tą žinojo nuo seniai, bet jį dėse ne rėsdavo daug, todėl ir užsiimančių gaudymu ne buvo daug.

Paskendo laivas.

SAN FRANCISCO, CAL. Netoli Baudon, Oregono pakrantėse, 20 spalio paskendo garlaivys "South Portland". Ant jo buvo 46 jūrininkai ir pasaziariai. Iš jų tik 7 išsigelbėjo, kiti gi prigriė.

Vaisinga negre.

ZANESVILLE, OH. Gyvenanti čia 23 metų negrė Tate pagimdė ant syk ketvėtą vaikų; svėrė jie po 6½ svarų: visos yra mergaitės. Minėta negrė apsigėdė vos du metai atgal, o turi jau septynetą vaikų: pirmą kartą pagimdė ji tris, o dabar keturis; terp balteidžių amerikonių teip vaisingų moterų nėra.

Nemažai pasisavino pinigų.

NEW HOLAND, OH. Pabėgo iš čia tarnavęs bankas 15 metų kasierius Union Banking Co. Brown su 100000 dol. banko pinigų. Suėmė vienog nabagą mieste San Francisco.

Paplove valkus.

MONTGOMERY, CAL. Įpuolus į beprotystę moteriškę Iverson paplovę trejetą savo vaikų; tik ketvėtą galėjo iš beprotės rankų atimti.

Nelaimė tunelyj.

NEW YORK. 24 d. spalio New Yorko dirbame tunelyj nuogrūvo žemė ir užbėrė dirbančius darbininkus. Iš darbininkų 10 likosi užmušti, o keturi sunkiai sužeisti.

Explozijos.

AURORA, MO. Netoli nuo čia, Stone pavietį, terp darbo ant White River geležinkelio vartojamas dinamitas eksplozavo. Explozijos dvi vypatos likosi ant vietos užmuštos, o 18 likosi sunkiai sužeisti, terp kurių yra ir mirtinai sužeisti.

ELKINS, W. VA. Ant lokomotyvos darbininkiško trukio eksplozavo garinis katilas. Explozijos keturi darbininkai likosi užmušti, o du sunkiai sužeisti.

Gaisrai.

BROOKLYN, N.Y. Miesto dalyj Greenport sudegė medijų krautuvely ir oblinčios. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 250000 dol.

ST. MICHAEL, CAL. Išdegė 22 d. spalio beveik visas čias miestelis. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 300000 dol.

ST. PAUL, MIN. Sudegė hotelis Francois mieste Redwood Falls ir daug kaimyniškų triobų ir pardaviniųčių. Blėdį gaisro padarytą skaito ant 150000 dol.

ASHLAND, WIS. Viduryj šito miesto siautė didelis gaisras, kuris pridirbo blėdies ant 200000 dol.

Nelaimės ant geležinkelni.

BROOKLYN, N.Y. Ant viršutinio geležinkelio susimušė du trukiai. Prie to 20 upatų likosi sužeisti, o terp jų 6 sužeistos labai sunkiai.

RICHMOND, VA. Netoli Keysville, ant Southern geležinkelio, susimušė du trukiai. Prie to 5 geležinkelio tarnai likosi užmušti, o 4 sunkiai sužeisti.

Sniegas.

BALDWIN, WIS. 23 d. spalio snigo šiuose aplinkinėse; sniegas uždenė žemę ant vieno colio storai, bet jis greitai nutirpo.

TOLEDO, OH. Šiuose aplinkinėse 23 d. spalio pirmą sykį pasnigo.

Isz darbo lanko.

ŠPRINGFIELD, ILL. Darbai čia gerai ir uždarbiai ne prasti. Be darbo darbininkų nėra. Stoka čia vien merginų. Jeigu čia atkaktų kuo daugiausia lietuvių, tai ne tik gautų vyryus, bet ir gerą darbą skalbinyčiose, jeigu karai tekėti ne noretų.

Navickas.

WASHINGTON, D.C. Speciališka komisija tirinėja dabar paduotą atveiu užveizdai skundą, jog anglų kastinių savininkai parsigabeno daug kontraktotų darbininkų prie darbų kastynėse. Daugiausiai tokių darbininkų parsigabeno iš Valijos ir Škotijos.

JOLLET, ILL. Urdėninkai Illinois Steel Co. gavo prisakymą pradėti darbus visose dirbtuvėly dalyse. Per tai 2000 darbininkų dalyse. Minėtos dirbtuvės dvi savnaiti atgal likosi uždarytos.

BUTTE, MONT. Visos kastynės Amalgamated Copper Co. likosi uždarytos ant sudus nusprendė.

dimo ir per tai 2000 darbininkų ne teko darbo.

JEFFERSONVILLE, IND. 700 darbininkų American Car & Foundry Co., kurie buvo sustraikavę, sugrįžo prie darbo. Per štraiką jie iškovoję pakėlimą algų.

CHICAGO, ILL. Chicago galvijų plovinyčiose sustraikavo dešrų dirbėjai. Darbininkai reikalauja didesnių algų.

YOUNGSTOWN, OH. Čianykščiose Carnegies dirbtuvėse prasi-dėjo darbai ir 500 darbininkų rado vėl darbą.

ROCHESTER, N.Y. Štraikuoją čia 8000 kriaučių. Štraikuojanti reikalauja 8 valandų darbo dienos.

ST. LOUIS, MO. Vezėjai Pacific Express Co. reikalauja pakėlimo algų ant 10%; kitaip jie žadą štraikuoti.

EAST LIVERPOOL, OH. Uždarė čia 32 puodų dirbtuvi kadangi darbininkai pakėlė štraiką.

PHILADELPHIA, PA. Pasibaigė čia štraikas parvuotojų. Per štraiką darbininkai nieko ne pelnė, sugrįžo prie darbo ant senų išlygų.

NEW YORK. Organizacija mantelių siuvėjų parėngė čia kooperatyvišką dirbtuvę ir krautuvę ant Eldridge str.

PITTSBURG, PA. American Flint Glass Co. pakėlė ant 5% darbininkų algas.

Isz Lietuvizsku dirvy.

10-metinis apvaikščiojimas Dr-tės Simano Daukanto Chicago, Illinois.

Nedėlio, 25 d. Spalio, 1903m., Dr-tė Simano Daukanto, kaip kiekvieną metą, teip ir šimet, turėjo savo iš eilės 10-metinį apvaikščiojimą gimimo Lietuvos istoriko Simano Daukanto ir 10 metų existavimo Draugystės. Po pietų, trečią valandą, Draugystės "Liuosybių", "Lietuvos Sunų", "Teisybės Myletojų", "Kunig. Zigmanto" ir pati "Simano Daukanto", incoporė, prie 2 kapelijų, maršavo iškilmingai įsvetainę "Freiheit Turner Hall", kur suvejus viršimėnoms Dr-tėms ir kitiems svečiams, tapo Dr-tės Sim. Daukanto prezidento, Ant. Gabrio, atidarytas apvaikščiojimas, ir prasidėjo prakalbos, dainos ir deklamacijos. Pirmuoju kalbėtoju buvo p. A. Olševskis, kurs apsakė trumpą Simano Daukanto gyvenimą, aiškino mus nesupratimus, kaip mus, dėl stokos mokslo, visokiais būdais išnaudoja gudresni. Ragino prie pasidomėjimo naudingų knygų, kurie, pasidėkavojant geriems tautiečiams, jau turime diktai veik visose mokslo šakose. Skaitydami, mes pataiksime apsisagotus nuo girtuokliavimų, susipažinsime su Hygieną, Geografią, Matematiką ir tt.

Ona Laukiutė deklamavo, "Broliai ir darba". Alek. Bijanskas kalbėjo apie Dr-tės gyvenimą ir Simano Daukanto nuveiktus darbus; ragino prie skaitymo raštų yvaivars turinio, iš kurių protą įgausime; Elena Jovaišutė deklamavo eiles iš V. Kudirkos "Labora".

Dr. Graičunas kalbėjo apie Amerikos lietuvių 10 m. atgal tamoks ir apie jų kilimą, kad šiandien mes jau didelį žingsnį pirmyn nužengėme. Aiškino ir mieriūs "Aušros Dr-tės".

Sofija Laukiutė deklamavo eiles "Man vis teip pat." P. J. Jonaitis kalbėjo apie prispaudimą, kokį kenčia mūsų tėvynė po mas-kolium, ir čia dėl tamsumo mes išnaudoja kapitalistai; todėl mes turime laika nepraleisti veltui, liuosas dienas bei valandas privalome pasvęsti ant mokslo, nors skaitydami moksliskias knygas. Mel-dė klausytojų, kad mokslieiviams sumestume nablės pinigėlių į "Aušros" fondą. Ant to tapo padaryta kolekta; kolektauv dvi moterys ir surinko \$18.82, kuriuos ir paduotą į "Aušros" kasą. A. Rudauskas kalbėjo apie lietuvių naminis reikalus ir kaip mes nevisada už atliekame, ką turėtume laikyti už mūsų pareigą.

Fr. P. Bradchulis kalbėjo, kad mes šiandien daug gražiaus apselnam, ir nors ant apvaikščiojimo ne daugiausiai susėjo, pagal šio miesto lietuvių skaitlį, bet tas nėra nupuoliu.

Tarpe kalbų, 4 seserys Jovaišutės ir viena jų draugė, g. ažiאי padainavo "Su Diev Lietuvą", "Ant marių krašto" ir "Po dvareli vaikščiojau". Publika, delnų plojimu, joms dėkavojo. Zimontaitė deklamavo. Besibaigiant apvaikščiojimą, A. Gabrio, Dr-tės Sim. Daukanto prezidentas, trumpai kalbėjo išreiškė dėkavon visoms Draugystėms, kalbėtojams ir visiems, už gražų užsilaukymą ir tt.

Šisai apvaikščiojimas nusidavė labai gražiai, ir kožnas su linksmu dimo ir per tai 2000 darbininkų ne teko darbo.

JEFFERSONVILLE, IND. 700 darbininkų American Car & Foundry Co., kurie buvo sustraikavę, sugrįžo prie darbo. Per štraiką jie iškovoję pakėlimą algų.

CHICAGO, ILL. Chicago galvijų plovinyčiose sustraikavo dešrų dirbėjai. Darbininkai reikalauja didesnių algų.

YOUNGSTOWN, OH. Čianykščiose Carnegies dirbtuvėse prasi-dėjo darbai ir 500 darbininkų rado vėl darbą.

ROCHESTER, N.Y. Štraikuoją čia 8000 kriaučių. Štraikuojanti reikalauja 8 valandų darbo dienos.

ST. LOUIS, MO. Vezėjai Pacific Express Co. reikalauja pakėlimo algų ant 10%; kitaip jie žadą štraikuoti.

EAST LIVERPOOL, OH. Uždarė čia 32 puodų dirbtuvi kadangi darbininkai pakėlė štraiką.

PHILADELPHIA, PA. Pasibaigė čia štraikas parvuotojų. Per štraiką darbininkai nieko ne pelnė, sugrįžo prie darbo ant senų išlygų.

CHICAGO, ILL. Chicago galvijų plovinyčiose sustraikavo dešrų dirbėjai. Darbininkai reikalauja didesnių algų.

Is Wilkesbarre, Pa.

18 d. spalio buvo čia Rymionų Susivienijimo parengtos dainos ir prakalbos. Dainavo vietinė Birtutės Dr-tė po vadovystę p. Lope-tos; dainavo ne geriausiai, bet nuo jaunos draugystės negalima daug nei reikauti.

Kalbėtojai ragino vieni prie mokslo, kiti prie meilės tėvynės, Ne peikė nė Tautiškojo Susivienijimo, bet gyrė labiausiai rymiską, kadangi juk ir žigonas išgria savo spangą arkli, jeigu jį par-duodamas, nori pasipelninti. Vien Motiejunas, kuris, kaip pats sakė, vos 4 mėnesiai kaip atvažiavo iš Lietuvos ir neturėjo progos susipažinti su sąnygomis Amerikoje, rėkė, kiek galėdamas (ne rėks tauti Reikia mat gerintis kunigams, kad nuo vietos ne pavartyt. Ką gi tasyk veiktų), peikė, kad net seilės tekėjo, Tautiškaį Susivienijimą, sakydamas, kad tauta be tikėjimo ne gali užsilaikyti. Ne-zino mat nabagas, kad Tautiškas Susivienijimas teipogi ne klaido tikėjimo, tik jis ne garbina knygų vietoj Dievo. Pasakojo apie peš-tynes Lapės su ledoku, tik jo pasakos nieks ne suprato, nesuprato jos, turbūt, ne patsai rėkysms kalbėtojais. Ant galo pridūrė, jog jų, taigi Rymiskasis Susivienijimas su mūsų Susivienijimu (mūsų užduotė ne sumušdinti bet drutinti tautiskias organizacijas, bet to mat Edvardvilles dūduoris nežino.), taigi Tautiškaį ir Laisvamanių; aiškino, jog Rymiskasis turi jau kaso 3000 dol. (Ne turės mat! Juk jis pasilaikė ir pinigų Tautiškojo).

Vakaras pasisekė pusėtina, kalbėtojai teipogi, išėmus Edwardvilles dūduori, kalbėjo rimtai. Kalbėta buvo apie tautiskius darbus. Kalbų vienog mus neuz-tenka, nes su žodžiais mes musų tautą ne pakelsime, ant to reikia atsakančių darbų, o su tokiais Rymionų Susivienijimas iki šiol ne pasirodė.

Tvarka svetainėje laike prakalbų buvo vidutinė; nors žmonės gaudė kaip bitys avilny, bet didesnių rėkymų, nė peštynių ne buvo; vien vieną prisigėrusį reikėjo išmesti laukan.

Išmestas vienog ne priguli prie teip kunigų primintų bedievių partijos, bet priguli prie teip vadinamų dievočių, garbinančių kunigus vietoj Dievo, ne drystančių peikti ne piktų mūsų kunigų darbų.

Is East St. Louis, Ill.

Jau "Lietuvos" skaitytojai žino, jog vyskupas Janssen prašalino nuo prabakšystos prabakščio čianykščios lietuviškos bažnyčios kunigą Juozą Mašotą. Tas vienog vyskupo prisakymo ne paklausė, laikė toliau savo rankose lietuvišką bažnyčią. Vyskupas kreipėsi į svietiską dalyką. Bellvilles sudžia Wangelin nusprendė, jog kunigas Mašotas turi atiduoti vyskupui St. Louiso lietuvišką bažnyčią. Kunigas nepasiduoda ir varo su vyskupu provą toliau.

Kunigui Mašotui galima daug užmesti, bet užtai jis turi ir tulas ypatybes, kokias trunka kitiems mūsų kunigams, nešantiems jungą svetimatuičių vyskupų: kun. Mašotui ne trunko drąsos pasipriešinti vyskupui. Jeigu tokią drąsą būtų turėję kiti dorseinesieji mūsų kunigai, ne būtų išsidirbusios tokios apvertintos knygos, kokios yra dabar mūsų katalikiškose parapijose; už lietuvių pinigų statytos bažnyčios ne prigulėtų svetimatuičiams vyskupams, kurie be žinios parapijonų, skandina mūsų bažnyčias, vien su prabakščiais rašytas, skoloje. Ir šitame atsitikime kun. Mašotas pasipriešino vyskupui ne gindamas lietuvių savastį, nė užstodamas už juos, bet vien todėl, kad vyskupas prašalino jį nuo valdymo parapijos, o geresnės duoti ne galėjo. Taigi šitame atsitikime kun. Mašotas gy-nė savo asabišką naudą, o ne reikalą lietuvių parapijonų. Gaila, kad mes neturime drąsų ir tikrai besirpinančių už mūsų naudą ir savastį kunigų! Jeigu tokius turėtume, ne būtų tokio chaoso ir par-piktinimo mūsų parapijose. Dabar juk visi mūsų kunigai gina tik vyskupų reikalus ir reikalus savo sandraugų kunigų, su skriauda sakų brolių tarnaujančių vien svetimatuičiams vyskupams!

Ir garus Juodišius turėjo drąsą ne paklausti vyskupą, atkako į Chicago, per "Saulę" agitavo už neprigulimus bažnyčias, bet kad su neprigulimais bažnyčiomis ne pa-

Is Walkers Mills, Pa.

Čianykščiai lietuviai, nors jų yra čia ne daug, stovi ne žemiausiai, ne žemiau už slovaksus arba už čianykščios anglijonus, tik ypač paskutiniai, jeigu ką blogo padaro, tai pavienį upatą darbo laikraščiai ne jungia su tauta, o jeigu pavienis lietuvis blogai elgiasi, tai jo dabar Amerikos laikraščiai skubi-nasi sujungti su visa lietuviška tauta, už nusidėjimus vieno, reikia mums visiems atsakyti. Teisybė, anglijonai, vokiečiai arba švedai gali pasigirti tokiais pagirtiniais darbais, kokį rerp mus nėra; tie gražus, pagirti darbai visuomenės uždegia peiktinus darbus pavienį upatę. Mes svarbių visuomeniškų darbų mažai nuveikėme, todėl mes žemai stato svetimatuičiais. Apart bažnyčių, kurios tieposgi ne mūsų priguli, ne daug ką daugiaus sumjungsime pajiegoms nuveikėme. Reiktų, rodos, pasiru-pinti aprupinti ir kitokius reikalus, o tasyk ir mes augščiau stovėtume svetimatuičių akyse.

Čianykščiai lietuviai gyvena gra-ziai, negirtuokliauja. Ištikro jų čia yra mažai: vos 4 pavieni ir 2 šeimos. Skaito jie laikraščius ir knygas ir iš to turi didelę naudą. Skaitymas apviečia protą; per skaitymą pripranta prie gražesnio apsiėjimo.

Darbai čia čia prastai dirba po 2 ir 3 dienas, uždribame po 15—20 dol. Iš tikur pribuvusiam sunku gauti darbą.

Is Brooklyn, N. Y.

Kaip buvo jau pranešta, Brooklynio lietuvių rengiasi įkurti Lietuvišką Tautišką Namą, Švento Jurgio Dr-tė ant savo susirinkimo apsarvinėto, kiek reikia imti akcijų; įminėta draugystė ir čianykščios unijos prezidentas priguli. Tasai tuojaus pradėjo visa gerkle rėkt, kad toki dalykai, kaip Tautiškas Namas, visai ne reikalingi (argi tik karčemos reikalingos?) Dr. Iš to jau galima spėjati apie unijos supratimą, jeigu ji turi tokį prezidentą.

Jis užsiupolė ir ant Lietuvos Sun Dr-tės už uznamų to Tautiško Namą; labiausiai galėjosi jis jos sanarių, jog ant jų uždėta likosi baumė po 1c. ant mėnesio (mat auk po 1c. ant tautiškų reikalų žviesus unijos prezidentas laiko už baumę.)

Mums gaila unijos prezidento, kad teip menkai išmano; sanarių Lietuvos Sun Dr-tės nėra reikalo galitėties, je po prezidento pagailėjimo ne reikalauja, kadangi

dar, sugrįžo vėl prie prigulimų ir vergauja svetimatuičiams. Kunigų gi stojančių už lietuvių reikalus mes neturėjome ir kasin ir kada sulauksime; turime vien tokius, kurie rupinasi apie savo naudą, o ne apie naudą juos peniačių lietuvių.

Is Chicago, Ill.

Ant "Aušros"

ses. Geros pusės buvo didelės bet ir blogos nemažos. Sutenai neteko dovanos atminti žmogaus būdą. Nuo mažų dienų matė prieš save tik apgavystę ir perstojo tikėti j dora. Prispazino jį prie to atvirai, ir tik ypatingai ryšiai apsaugojo jį nuo visomeniškos paniekos, kuri kiekvieną kitą nebuvo aplenkusi. Sutenas mislyjo, jog kiekvieną žmogų galima nupirkti, jog pats viską pirkto: pažintį, prietelystę, ištikimą dagi meilę. Kajafas po teisybei tam neprieštaravo, bet jam išrodė, jog buvo išimčiai, jog kartais jauni žmonės paniekia turtus, net valdžią ir įtekme. Rabinas gij buvo dar jaunas. Kas link amšius, tai juodu buvo kuone vienmečiai su Sutenu, o lygaus amžio žmonės gal greičiau susitaikinti. Iš kitos vėl pusės, juos skyrė kiltis ir draugystė, kuriuose juodu gyvenė. Daug, labai daug rimtų abejonių užgimė Kajafos širdyje.

Sutenas, klausydamas jo žodžių, raudėsi su panika. Kada Kajafas pradėjo kalbėti apie dorą, pažūrėjo jam ties į akis, kad tas įsidėjo pirštą į burną ir šmė krapštyti liekanas maisto, akis atkreipė į sieną; Sutenas gij žinojo, ką darė. Gilumėje savo dvasios jau turėjo su rengęs visą planą, tik plačianis ir giliaus siekiantį, negu plačianis Kajafas. Tame plime rabinas turėjo būti tikrai durimis, per kurias įeinama į butą. Ir ne Kajafas turėjo jėgti per tas duris!

Tose sanlygose Sutenui buvo tvankianis, negu Kajafui, negu visiems drauge. Sutenas įsė savyje galybę apreiškė karę dideli pasaulė, tik neturėjo kariško įrankio. Tuomi įrankiu turėjo būti rabinas; Kajafas daugiausiai ką galėjo tai įrankį palaikyti, įteigė nortę... Jis jau buvo žmogus pergyvenęs savo amžį.

Visi jie, pagal Sutenos nuomonę, buvo pergyvenęs savo amžį. Visas Sinechryonas visą dvasikiją, visą augstoji luoma, dagi mokinti.

Sutenas upratu, jog dalis to praktiškai slegia ir jį. Jis tik vienas tą permate. Visi kiti buvo akli.

Bet tų minčių nešleido iš gilumos dvasios ant veido, kuris po karečių šypsetėjimų buvo vėla šaltas ir be jokio išreiškimo, kaip pergamimas be rašto. Kajafas atkartojo kiekvieną perserėjimą, o paskui paglostė Suteną per veidą ir tarė:

— Atsimink, kad apsvartytum kiekvieną žingsnį, pirm nuo žengsi. Atsimink, jog geriaus palukėt, negu veikt. Atsimink, kad geriaus tytelum, negu kalbėjum; kad geriaus nieko nepadarai, negu kad padarytum blogai.

Suteną emė nekantumas. Bet Kajafas dar jo vis neleidė.

— Pažink jį. Ištrik, ko trokštai. Perimk, kas jam patinka. Permatyk jį pirmą, negu jį į prakalbėsi.

Staiga užbaigė kalbą, pažūrėjo į jį ir jautriai suspaudė glebybę.

Sutenas jo glėbyje atkreipė veidą į kitą pusę, kadangi negalėjo iškęsti nenusipyojės. Kepurė su dviem ragais jam išrodė tikrai tinkanti Kajafui. O jis jau pradėjo svajoti apie kupurę su auksinėmis vilyčiomis.

Ir išrodė jam Kajafas mažų žmogučiu, kada kalbėjo apie dviračę kepurę. Išrodė jam žmogum aklu ir suvis pergyvenusiu.

Bet persikyrė su juom, kaip su augštesniu gudragalviu savo tautos. Nuėjo namon, o po valandai jau buvo už miesto vartų.

Vakare tą dieną Anna užėjo pas Kajafą. Pradėjo kalbėti apie Sutenos kelionę.

Anna daug kalbėjo apie išmintį to žmogaus ir lingavo galva į visas puses. Kajafas emė krapštyt dantis pirštu ir tarė trumpai:

— Sutenas tur veidą ant veido. Anna, nusistebėjęs, pakėlė rankas ir išsiojo. Kajafas gij tarė:

— Pasakiau, jog turi veidą ant veido. Viršutinis veidas mums yra žinomas, bet apatinio nematėm. Man nuododa, jog apatinis veidas yra kitoks.

Užstojo tylą, laike kurios Anna, nuleidęs galvą, ausį krapštė. Kajafas gij murmėjo lyg pats sau.

— Kasin, ar tai nėra didelė mūsų laimė, jog Sutenas nėra taip apdovanotas, kaip ansai rabinas.

Anna vėl pakėlė galvą, o Kajafas pridūrė:

— Jeigu tik jis būtų apdovanotas taip kaip rabinas, tai ne jis pas mus vaikščiotų ant rody, bet mes pas jį.

Anna dar vis negalėjo suprast ir žiūrėjo, išvertęs akis, į Kajafą, kuris užbaigė:

— Jis ne nuėjo tartis su anuom rabinu ant mūsų naudos. Jis nuėjo kalbėti ant savo naudos. Bet jis klysta. Pakol aš gyvas, ne vaikščiosiu pas jį ant rody! Ant

(Dar bus.)

GAMOS PAJEGOS

IR KAIP IS JU NAUDOTIS.

Pagal Bitnerą.

išdžiuvusius tirus. Čia vienog anglionai padarė ne daug, toli mažiau negu prancūzai Sacharos tiruose. Ant galo Australijoje ir nesididau viską padaryti taip, kaip padarė prancūzai Afrikoje, kadangi daugelis iškastų Australijoje artėjančių šulinių duoda suryvandenį, ne tinkantį ant nvaisinimo žemės plotų, padarymo jų tinkandais žemdarbystei.

13. Intekmė kalnų ežerų ir gleterių ant klimato.

Apart žmonių padirbtų ant savo reikalų vandens rezervuarų, yra ant svieto pakaktinai, daugiau negu žmonių padirbtų, gamtos padirbtų rezervuarų. Jeigu mes keliantume, paveikslu, upe Reinu, vakarinę Vokietiją, nuo jurių, tai upės ištakose užtikume daug gamtos padirbtų vandens rezervuarų arba ežerų. Ežerai tie renka vandenį tekančių nuo kalnų, sulauko jį, ir kas juose ne patelpa, tą atiduoda ištakančioms iš tokių ežerų upėms. Ežerai tie yra tai gilesni žemės įdubimai, į kuriuos subėga tekančių nuo kalnų vandens, kurie kitaip, jeigu ne būtų ežerų, užlietu klonis, išsinaikintų laukus ir tokiu būdu neišpasakytai daug blėdies padaryti galėtų. Kaip pavelsk ta tokios blėdies geriausiai parodomus tvaui, užgimę po smarkių lytų 1898 m. Tirolėje, pietinėje Austrijoje: tekanti nuo kalnų vandens apačioje išardė geležinkelio pylimus, kad kybojo visos šenys. Daugeli tilių ir apsaugojimo pylimų į dvi dieni nuneš vanduo; užliejo kaimus ir dirbamus laukus ir pridirbo blėdies ant milijonų guldėnų. To galima buvo nedaleisti: reikėjo iškasti vien kelis ežerus subėgimui tekančių nuo kalnų vandenių ir tas ne būtų kaštavęs nė tiek, kiek į porą dienų pridirbo blėdies tekanti nuo kalnų vandens laukams ir keliams. Per nerupingumą ir nerangumą žmonės mat daugia blėdies apturi, negu kaštuotų įtaisus saugojančius nuo nelaimių.

Kalnų ežerai mat, rinkdami tekančių nuo kalnų vandenį, saugoja žemiau gyvenančius žmonis nuo nelaimių.

Kaip gij vienog tekanti nuo kalnų vandens patenka į tuos ežerus?

Tas pasidaro ne taip paprastai, kaip ant pirmo pažvilgo išrodo. Vanduo turi atlikti ilgą kelionę, kol patenka į ežerą. Pirmiausiai silioti garai, pasidarė iš vandens, pakilę į orą, nesirenka toji vietoj, kur jie pasikėlė: juos ilgiau nešioja vėjai, kol ant galo atgabena prie šaltų kalnų viršūnių. Ten garai, sutirštę, puola ant žemės pavaldės sniego ir kalnų slėnis, sniegas pasilieka nūdengtas nuo vėjų, nuo viršūnių jį nupučia vėjas. Tokiu būdu sniegas guli slėnyse, viena eilė klojasi ant kitos, apatinės eilės turi pakelti spaudimą viršūnių ir tai juo didesnis, juo daugiau ant jų yra naujų sniego eilių.

Po įtekme didelio spaudimo apatinės sniego eilės susispaudžia vis labiau, darosi vis kietesnės. Pradeda pakalne šliužti žemyn į klonis po įtekme spaudimo pajegos: apačioje tveriasi taip vadinami gležterai, kuriuose sukietėjęs, susispaudęs sniegas iš palengvo persikeičia į ledą.

Ledas, po įtekme spaudimo viršūnių sluoginių, apačioje pradeda tirpti; apart to, šiltesnės dienos sniegas tirpsta ir nuo saulės spindulių. Vanduo nuo tirpstančio ledo tveria mažus upelius, kurie duoda pradą daugeliui Europos upių, kaip antai Reinui, Dunui ir kitoms.

Tokiu būdu pereina daug metų, kol nuopuolės ant kalnų viršūnių sniegas patenka į apačioje pavaldę kalnų upelių.

Kalnų ežerai ir gležterai turi ne mažą įtekme ant klimato: ant jo turi įtekme ir kalnai, ant kurių tveriasi gležterai ir iš jo tekančių upelių ir iš jų pasidarė kalnų ežerai. Kalnai, jų ežerai ir gležterai suteikia vidurinei Europai vidutinės šilumos klimatą. Jeigu vakarinės ir vidurinės Europos gyventojai turi savo tėvynę puikų pavasarį, vidutiniai šilta vasara, tai tas labiausiai paėina nuo gležterų ir kalnų ežerų.

14. Oro spaudimas. Pompos. Vėjiniai motorai.

Po vandeniu, iš kurio pajegos žmonės savo reikaluose nuo senovės naudojasi, pirmą užima vietą pajega oro krutėjimo, arba, kaip jį paprastai vadina, vėjas. Prie oro krutėjimo teiškai matome kovą tarp nustumimo ir pritraukimo pajėgų. Jeigu pajėga pritraukimo ne turėtų įtekme ant dalelių oro, kuris tokiu būdu turi atsakančią svarumą arba sunkumą, tai jos išsikirstytų po beorinius dangaus rumus; bet vėnė, šildydama savo spinduliais orą, didina nustumimo oro dalelių pajėgą; prie žemės galų, kur yra didesni šalčiai, tasai savitarpinis nustumimas oro dalelių yra mažesnis; tokiu būdu yra gana žymus skirtumas oro spaudimo, taigi sunkumo viso ju stulpo nuo žemės paviršiaus iki pat viršui visokiuose mūsų žemės kraštuose; tą skirtumą gimdo tekejimai oro sluoginių.

Mat žemės atmosferos oras, kaip gasas, stengiasi visur išsiplatinti, jo dalelės stengiasi viena kita nustumti; apart to, kaip ir kiekvieną daigtą, oro prie savęs traukia žemė ir todėl jis nuo žemės negali atsitolinti, ka'p užklodau apačia jį iš visų pusių, jis turi svarumą; kitaip sakant, oras spaudžia jame esančius daigtus iš visų pusių.

Tasai oro spaudimas ne visur vienodas ant žemės paviršiaus, net vienog ir toj pačioj vietoj kartais buva mažesnis, kartais didesnis; tas nevienodumas oro spaudimo ir gimdo oro krutėjimus, paprastoj kalboj vadinamus vėjais. Vėjai vietose su vienuodu paviršiu pučia nuo vietos didesnio spaudimo mažesniojo link, kadangi mat oras, kaip ir kiekvienas gasas, stengiasi sueiti į lygsvarystę, taigi sulygtinti skirtumą spaudimo vienog ir kitog vietoj, kaip tai matome teiškai ant vandens, jeigu ju pripilime į sulenkta dudelę: vanduo abiejuose dudelės galuose stengiasi užsilaikyti ant lygaus paviršiaus. Jeigu ant žemės paviršiaus visur būtų vienodas oro spaudimas, nebūtų vėjų.

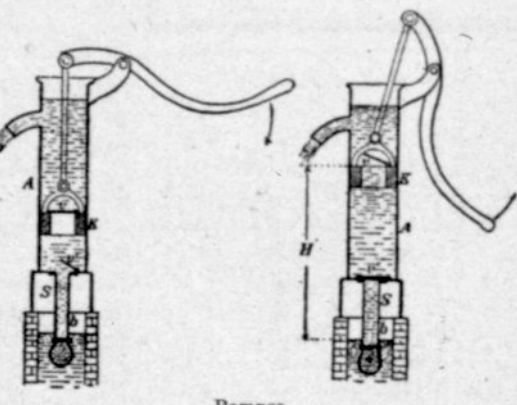
Jau 1647 metuose prancūziškas mokslinčius Perier, lipdamas ant augšto kalno viršūnės, patėmyjo, jog oro spaudimas atbulai proporcionališkai pasikeičia vietos nuo jurių paviršiaus, tai yra: juo augščiau mes pasikeliamo ant kalno, juo mažesnis bus oro spaudimas, todėl tai barometras, arba prietaisas, su kurios pagalba matuoja oro spaudimą (barometras ne rodo oro atmainų, kaip daugelis tiki, bet vien oro spaudimą, o tas, kaip kada, turi įtekme ant oro atmainų) puls žemyn, taigi esantis jame merkurijus (gyvasis sidabras) stovės žemiau. Kaip daugelis žino, barometras yra tai stiklinė dudelė, iš kurios ištrauktas oras, į ją, per kitą, užrištą galą, pripilta merkurijaus arba gyvojo sidabro; dėl oro spaudimo ant užlenktos dudelės galo, jame esantis merkurijus ne gali ištekti iš dudelės, kaip turėtų būti, kadangi jis gana sunkus, bet pasikelia proporcionališkai oro spaudimui. Tokiu būdu atsidaro galėjimas išmatuoti oro spaudimą augščių merkurijaus barometro dudelėje; augštis tas tankiai mainosi, kadangi ir oro spaudimas ne visada buva vienodas, bet teiškai taikiai persikeičia: šlaidien jis gali but didesnis, rydint mažesnis.

Už vidutinį augštį barometro, atsakančių vidutiniui oro spaudimui, priimta skaityti 760 milimetrų, prie dudelės lygios 1 ketvirtinai centimetrui. Tas atsako 1033 gramų, mes merkurijus 13,6 kartų sunkesnis už vandenį (76×13,6=1033,3 gramo). Tokiu būdu oro spaudimas ant kiekvieno ketvirtainio metro bus lygus 10,333 gramų, kas ir vadinasi spaudimu vienos atmosferos.

Jeigu mes priimsime paviršius mūsų kuno už ketvirtainį metrą, tai apturėsime ant mūsų kuno spaudimą su viršum 10 kilogramų; o ras spaudžia visur su lygiu sunkumu, bet mes to ne jauciami dėl jo lygsvarystos, todėl kad jis lygiai spaudžia iš lauko ir iš vidurio. Bet užtenka perkeisti umai oro spaudimą iš lauko ant mūsų kuno, paveikslan, pasikeliant užsiai ant orlaivio, o tą persikeitimą oro spaudimo pajus mūsų organizmas: kraujas pradės tekėti iš lūpų, iš nosies, kadangi mat jį ne sulauko jį pasimazinęs oro spaudimas. Gyvenančios didesnės jurių gilumose žuvys, prapatūsios gyventi po didelin vandens spaudimu ir prie to prisitaikiusios, ištrauktos ant vandens paviršiaus, gaista dideliuose kentejimuose: jas išpučia teip, kad lyvynai pasišaušia, akys išlenda iš lūpų, o puslė veržiasi laukan per nasrus.

Barometrą galima pasidaryti ir pasinaudojant iš vandens, vietoj merkurijaus, bet tašyk stulpas, atstveriantis oro spaudimą, turi but 13,6 kartų didesnis, kadangi mat vanduo tiek kartų lengvesnis už merkuriją.

Yra daug visokių prietaisų ir mašinų besidarbojančių ant pamato skirtumo jose oro spaudimo. Teip, paimkime, ant paveikslu, paprastą čirkynaitę. Įmerkus čirkynaitę į vandenį, ant kurio paviršiaus spaudžia oras su pajėga vienos atmosferos, toks jau oro spaudimas bus ir čirkynaitės viduryje, todėl, nors jį įmerkėme į vandenį, vanduo į jos vidurį nesiveržia. Pradėkime traukti jos grūstuvą. Patraukus jį augstyn, daugumas jame esančio oro pasiliko tas pats, bet ruimas pasididė: šviežias oras iš lauko įteiti ne gali, kadangi įėjimą uždarė vanduo, oras po grūstuvu bus labiau praskiestas, todėl jo spaudimas bus mažesnis už atmosferos oro spaudimą; tuom tarpu ant vandens paviršiaus atmosferos oro spaudimas bus tas pats ir tokiu būdu vanduo kils augstyn viduryje čirkynės ar pompos, kur oras jį stabdo mažiau, kur stumia jį atmosferos nesumažėjęs spaudimas. Priešingai bus, jeigu mes paimsime tuščią stiklinę, pripildytą oro ir įmerkime ją atidarytu kaklu į vandenį: vanduo nesiverž į tuščią stiklinę, kadangi jo ten ne leidžia esantis stiklinėje oras.

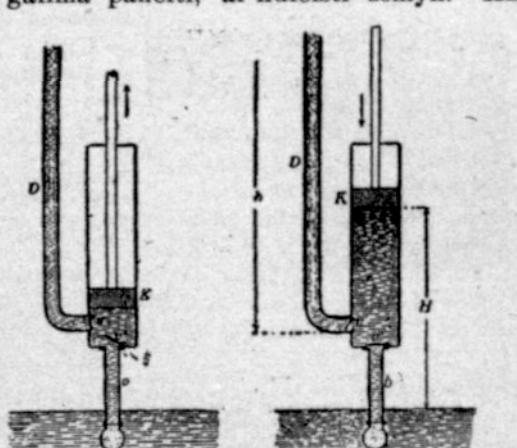

Pompos.

Ant to pamato padirbtos terp kitko keliančios augstyn vandenį mašinos. Iš jų praščičiausios yra paprastos pompos, pažistamos senovės civilizacijos tautoms nuo Aristotelo laikų, o spaudžiančios pompos tapo išrastos apie 100 metų pirm Christianus gimimo.

Paprastas su grūstuvu keliančios augstyn vandenį mašinos, vartojamos Rymo viešpatystėje nuo laikų ciecoriaus Augusto, parentos ant sekantį pamatų.

Duoji gali pasikelti ir leisti žemyn, sandariai prieinantis prie jos sienų, grūstuvą K: grūstuve yra lengvai atsidaranti uždanga V: žiūrint ant to, ar ant uždangos spaudžia iš viršaus, ar iš apačios, tojė atsidaro arba užsidaro. Tokia jau uždanga V yra apatinė dalyj grūstuvu cilindro, kur jo eina traukiant vandenį dūda S, kuri drauge su traukiant vandenį gurbuliu įdėda į šulinį B. Su pagalba atskandicos rankenos grūstuvą galima pakelti, ar nuleisti žemyn. Ant

Darbas keliančios-spaudžiančios vandenį pompos.

(Toliau bus.)

Isz visur.

Ant Suvienytų Valstijų laike McKinley'o prezidentavimo užimtą Havai salų skaitlius japoniečių neišpasakytai pasidauino: dabar čia yra jau apie 70000 japoniečių, taigi beveik daugiau negu pusę tų salų gyventojų. Japoniečiai liko si čia atgabenti kaipo plantacijų darbininkai, bet dabar jų rankose yra beveik visa prekystą ir daugelis plantacijų, vis daugiau jų įgana balsavimo tiesas. Teip einant toliau, visa sala turi atsirasti po japoniečių valdžia, per rinkimus gales pereiti tik japoniečiai. Amerikoni j ne kenčia, bet nieko negal padaryti, kadangi politikuose reikalause terp japoniečių daug didesnis yra vienybė negu terp amerikonių. Reikia dar pridurti, kad jau japoniečiai eina išvien ir 40000 čia buvusių. Prie tokių sanlygų amerikonių įtekme nyksta, o japoniečių kila vis labyn. Amerikoni bandė japoniečių štuorus boyotuoti, bet pasirodė, kad japoniečiai gali tą pasekmingiau daryti prieš amerikonus, negu amerikoni prieš japoniečius.

Maskolijoje randas pradeda teip persekioti amerikonių, kaip nuo seniai persekioja lietuvių arba lenkus; užtai valdonas kaimyniško krašto, Persijos šachas, suteikia gyvenantiems Persijoje amerikoniems visokius palioavimus. Persijos randas daleidžia amerikoniems rengti Persijoje žemesnės ir augštesnės amerikinis mokyklas, ant toliau tokios mokyklos gaus net paselgą iš viešpatystės išdo, ko gyvenanti Maskolijoje amerikiniai, turbūt, niekada nesulauks. Kaip gij mat esanti Azijoje Persija stovi augščiau už besigiriantį Maskoliją!

Laikė karės pietinėje Afrikoje, gyvenanti ten amerikoni laikėsi anglijoni pusę ir čia, Amerikoje, tuli amerikoniški čeneralai, žinoma, menkai išmananti apie terptautiškas tiesas, stengėsi išteisinti žiaurų anglijoni pasielgimą su burais. Dabar vienog ateina uždarbų užtėmėnis. Amerikoniškas konsulus mieste Cape Town prancėse į Washingtoną, jog amerikoni, pietinėje Afrikoje ne gali gauti nė jokio apsimokančio užsiėmimo, pulkai jų atsiskauja į amerikonišką konsulatą, prašydami pašelpos, kad galėtų sugrįžti į tėvynę.

Vokietijoje yra 58164 liaudės mokyklos, o jos 122145 vyriški mokiniojai ir 22339 moterys. Mištėtas mokyklas lanko 8829812 mokiniojai. Užlaikymus mokyklų kaštuoja 413 milijonų markių, randas ant to paskiria 120 milijonų markių. Ant kiekvieno mokiniojo išpuola po 61 mokinio. Mokinimas kiekvieno vaiko kaštuoja per metus 37 markes. Apart viešųjų liaudės mokyklų, yra Vokietijoje dar 614 privatių, kurias lanko 39799 vaikai abiejų lyčių.

Pagal apskaitymą Zuericho profesorius Hamanno, ant viso svieto žydų yra apie 10 milijonų. Iš atskirų viešpatystių, daugiausiai žydų gyvena Maskolijoje (Lenkijoje), Lietuvoje, Mažrusijoje ir Baltgudijoje), nes 5500000, Austrijoje 1860000, Vokietijoje 508000, Rumunijoje 300000, Anglijoje 300000. Suvienytose Valstijose Šiaurinės Amerikos yra 1 milijonas žydų; Azijoje 250000, Afrikoje 270000, Australijoje 17000. XIX amžių 200000 žydų priėmė krikščionybę.

Kaip paduoda laikraščiai, Tulone, Prancūzijoje, ligonbutų kariškos laivynės valdžios susekė vadystas, visokių ligonbutių prigulincij daigtų. Pavogtus daigtus rado minyškų, dabojančių ligonbutų ligonius, klioštoriai. Ant pervežimo visų ligonbutių prigulincij daigtų reikėjo net kelių vežimų. Pas minyšką rado teiškai daugybę raktų nuo visokių pakavonių ligonbutų.

Airių vadovas Redmond, apgalvestadamas išsikystimą airių ir apsilėpimą tevynei likusių, airieiki, jog airių iševystę gimdo tik klaidus supratimas apie sanlygas kitar. Terp kitko Redmond pasakė, jog neturtingiausias darbininkas Airijoje yra geresnės sanlygos negu didesni dailis airiškų išeivų Amerikoje. Tas iš dalies yra teisybė: ekonomiškos sanlygos Amerikoje nėra taip geros, kaip apie jas garsina.

Cholera siautė gana smarkiai Afganistano sostapijė Kabule, dabar gij išnyko. Valdona to krašto prisakė savo šeimynai, pabėgusiems nuo choleros, grįžti į miestą. Apart to, jis prisakė, kad visi jo giminės ir šeimynos sanariai nuo visų svetimų tavorų mokėtų tokius jau muitus, kokius moka ir kiti, paprastai gyventojai.

Pagarbės vokiškos Afrikos tirinėtojas, Dras Karolius Peters, keliauja į rytinę Afriką įieškoti pamintų dar šventraščių karaliaus Salomono aukso kastygnų Ophir, Pagal Dro Peterso nuomonę, tos aukso kastygnės turi but Portugaliskose rytinėse Afrikos valdybose, netoli angliškos valdybos "Rhodesia".

Leipceigo kriminališkas sądas nusprendė ant 3-6 mėnesių kalėjimo trijų laikraščių, išsineančių Leipceigo, redaktorių už įžeidimą ciecoriaus. Minėti laikraščiai tik perspaudino žinią iš Vindobonos laikraščio, kurią vietinė prokuratorija palaikė už įžeidimą Vokietijos ciecoriaus.

Vindobonos laikraščiai garsina, jog užmušėję Serbijos karaliaus Alexandro, vietoj baumsės už žmogžudystę, likosi naujo karaliaus apdovanoti: pulkavinkas Mašić gavo 60000 dol., Mišić 4000 dol., kiti oficiali gavo 400-1000 dol. Ministerij perdėtinis Avuknovi 10000 dol.

Mexike, aplinkinėse Mazatlan siautė vėtrės, kurios daug blėdies ir nelaimių pridirbo. Mieste laikė tų vėtrų 16 ypatų likosi užmušti, o daug tapo sužeisti. Porte paskendo daniškas laivas "Clara", prigirė teiškai laivo kapitonas ir 14 jūrininkų.

Vokietijoje likosi išduotos naujos tiesos prieš svetimas gyvasties asekuracijos draugystes. Pagal tas tiesas: nė jokia amerikoniška asekuracijos draugystė ne gali Vokietijoje užsilaikyti ir priiminti asekuravimą. Pirmą amerikonišką asekuracijos draugystę Vokietijoje buvo diktai.

Prancūzijos parlamentui paduotas ant nusprendimo užmanymas, kad viešpatystė paimty į savo rankas apbrūpinimą atities pasenusių ir nuzudusių sveikatą Prancūzijos darbininkų. Kaip tą nuspręs parlamentas, pirm laiko ne galima žinoti.

Mieste Brandenburge, Prancūzijoje, oficerias uždraudė kareiviški kapelajai grajiti viename alų pardavinėjančiame sode tik užtai, kad sodo savininkas ne norėjo pralinti kelnę, kuris ka ten nemalonaus pasakė oficeriui.

Stokholmo mokslo akademija pripažino dovana iš Astralo Nobelio už nuopelnus prie gydymo linij Kopenhagos gydytojų, Dru Finseni. Literatūšką dovana pripažino Ibseniui ir Bjornseniui.

Šiaurinės Prancūzijos pakrantėse paskendo laivas "Savoyard". Prie to prigirė 30 jūrininkų ir pati kapitono ir keturių kitos moterys.

18 d. rusų miestelyje Krasnopol, Mogilevo gubernijoje, siautė gaisras, kuris išsinaikino 800 namų, taigi trečią dalį miestelio. 2000 žmonių neteko turtų, nė pastogės.

Bilbao distrikte, Ispanijoje, kastygnų darbininkai pakėlė štraikus; 19000 darbininkų štraikuoją. Bėgijimas trukų su visu apsisoto.

Popiezius paskyrė vyskupą Merry del Val už augštesnį savo rodininką ir ministerij dabojuim užrubežinių reikalų.

Aplinkinėse Tusching, Persijoje, siautė žemės drėbėjimai, laike kurių praužo 250 žmonių, o 5000 neteko pastogės.

Anglijos pakrantėse, 25 d. spalio, siautė smarkios vėtrės, kurios daug blėdies ir nelaimių pridirbo.

Laikraščiai praneša, jog Trierio pavietyje, vakarinę Vokietijoje, upės Blies klonyj, užtikio aukas.

Maskoliskai ir japoniški agentai perka Australijoje žvina, matyt jis reikalingas dirbimui kulky.

Nauji Rasztai.

Žemlapas Lietuva XIX szimtetyje. Izeisetas "Kataliko".

Ištriko nėra tai Lietuvos žemlapas, bet šiaurvakarinė dalis Maskolijos ir dalis pietvakarinio krašto; apima: Lietuvą, Latviją, Estiją, Baltgudiją, dalį Mažrusijos, Lenkiją ir dvi gubernijas tikrosios Maskolijos. Rubėjai Lietuvos visai nepažinkinti. Atskirta parva Prūsų Lietuvą, bet jį ne apima Prūsų Lietuvą, bet abidvi Prūsų provincijas, taigi Rytinių ir Vakarinų Prūsų provincijas. Paženklinta atskirta parva į Galiciją, kuri į Lietuvos žemlapę teip įlindo, kaip Pilotas į Credo. Užvadinimuose klaidų be galo daug: Baltiškos jūrės pavadintos "Marės Baltiškos" (kodėl ne Joniškos?). Varduose vietų vienu H: perkeista į G, kitur palikta, o juk reikty tame prisilaikyti kokio nors sistemo.

Krašto Prussa nėra antsvieto, yra minėty dar šventraščių karaliaus Salomono aukso kastygnų Ophir, Pagal Dro Peterso nuomonę, tos aukso kastygnės turi but Portugaliskose rytinėse Afrikos valdybose, netoli angliškos valdybos "Rhodesia".

Leipceigo kriminališkas sądas nusprendė ant 3-6 mėnesių kalėjimo trijų laikraščių, išsineančių Leipceigo, redaktorių už įžeidimą ciecoriaus. Minėti laikraščiai tik perspaudino žinią iš Vindobonos laikraščio, kurią vietinė prokuratorija palaikė už įžeidimą Vokietijos ciecoriaus.

Vindobonos laikraščiai garsina, jog užmušėję Serbijos karaliaus Alexandro, vietoj baumsės už žmogžudystę, likosi naujo karaliaus apdovanoti: pulkavinkas Mašić gavo 60000 dol., Mišić 4000 dol., kiti oficiali gavo 400-1000 dol. Ministerij perdėtinis Avuknovi 10000 dol.

Mexike, aplinkinėse Mazatlan siautė vėtrės, kurios daug blėdies ir nelaimių pridirbo. Mieste laikė tų vėtrų 16 ypatų likosi užmušti, o daug tapo sužeisti. Porte paskendo daniškas laivas "Clara", prigirė teiškai laivo kapitonas ir 14 jūrininkų.

Vokietijoje likosi išduotos naujos tiesos prieš svetimas gyvasties asekuracijos draugystes. Pagal tas tiesas: nė jokia amerikoniška asekuracijos draugystė ne gali Vokietijoje užsilaikyti ir priiminti asekuravimą. Pirmą amerikonišką asekuracijos draugystę Vokietijoje buvo diktai.

Prancūzijos parlamentui paduotas ant nusprendimo užmanymas, kad viešpatystė paimty į savo rankas apbrūpinimą atities pasenusių ir nuzudusių sveikatą Prancūzijos darbininkų. Kaip tą nuspręs parlamentas, pirm laiko ne galima žinoti.

Mieste Brandenburge, Prancūzijoje, oficerias uždraudė kareiviški kapelajai grajiti viename alų pardavinėjančiame sode tik užtai, kad sodo savininkas ne norėjo pralinti kelnę, kuris ka ten nemalonaus pasakė oficeriui.

Stokholmo mokslo akademija pripažino dovana iš Astralo Nobelio už nuopelnus prie gydymo linij Kopenhagos gydytojų, Dru Finseni. Literatūšką dovana pripažino Ibseniui ir Bjornseniui.

Šiaurinės Prancūzijos pakrantėse paskendo laivas "Savoyard". Prie to prigirė 30 jūrininkų ir pati kapitono ir keturių kitos moterys.

18 d. rusų miestelyje Krasnopol, Mogilevo gubernijoje, siautė gaisras, kuris išsinaikino 800 namų, taigi trečią dalį miestelio. 2000 žmonių neteko turtų, nė pastogės.

Bilbao distrikte, Ispanijoje, kastygnų darbininkai pakėlė štraikus; 19000 darbininkų štraikuoją. Bėgijimas trukų su visu apsisoto.

Popiezius paskyrė vyskupą Merry del Val už augštesnį savo rodininką ir ministerij dabojuim užrubežinių reikalų.

Aplinkinėse Tusching, Persijoje, siautė žem

Pajieszkotjimal.

Pajieszkau savo teise, Andrius Beronius, Svalku gub., 4 metal atgal gyveno Mahanoy City, Pa. Jis pats ar kas kitas teiks duoti fine ant adreso: Jonas Dagutis, Philadelphia, Pa.

Pajieszkau savo draugas, Magdalenos Vainalovskas, Kanno gub., Pavezeito pav., parsp. Pompania. Ji pati ar kas kitas teiks duoti fine ant adreso: Juozapas Jankavicius, Box 175, Poquonock, Conn.

Pajieszkau Motiejus Peculio, Svalku gub., Kalvarijos gmin., Kaimo Kumeciu. Jis pats ar kas kitas teiks duoti fine ant adreso: A. Mitchell, Box 85, East St. Louis, Mo.

Pajieszkau seners, Jevros Kristapavicius, Kanno gub., Pamaravos pav., Kaimo Blandiu. Ji pati ar kas kitas teiks duoti fine ant adreso: A. Kristaps, Cto Geo. McDoty, Union, N. J.

Pajieszkau Stanislavos Kavaliok, Kanno gub., Vervizenu parsp., Kaimo Londiu. Jis pats ar kas kitas teiks duoti fine ant adreso: Ant. Drimonts, 23 Bedford St., New York, N. Y. (11-6)

Pajieszkau Matejus Dabellio, Svalku gub., Vilaviskio pav., Gifu gmin., Kaimo Barducku. Jis pats ar kas kitas teiks duoti fine ant adreso: Vincas Stankus, 11 E. Lawell St., New Britain, Conn.

Pajieszkau savo draugas, Vladislavos Bivros ir Aleksandro Jancavicku, Kanno gub., Telsiu pav., parsp. Zarenu. 4 metal kaip Amerike. Jis pats ar kas kitas teiks duoti fine ant adreso: Jonas Kumfa, 14 Waterloo St., Reading, Mass.

Pajieszkau Antano Vaisio ir Aleksandro Gucio, Kanno gub., Telsiu pav., parsp. Janopolio. Jis pats ar kas kitas teiks duoti fine ant adreso: Stan. Mockus, 73 Dwight St., New Britain, Conn.

Pajieszkau Jono Juzkos, 6 pedu augesio, geltonas plaukas ir usais, silkenas eina, angliškai prastai skaito. Jis pats ar kas kitas teiks duoti fine ant adreso: Peter Zilbert, Port Washington, Wis.

Reikalauju 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Prie kiekvieno stundinio reikia prideti 30c ant pascio kasu. Jei norite, kad pinigai greitai ir gerai suvalksiotu ir nekur nedutu, tai suskite per „Lietuvos“ redakcija, adresuojant: A. Olseviskis, 924 33rd St., Chicago, Ill.

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

AUSZROS Dr. tes fondas.

besimokomancizai lietuviskai jaunomenei.

Surinkta laike diskusiju Brooklyn, N. Y. ... 2.00 Surinkta ant susirinkimo S. L. A. 47 Kuopos Pasasle, N. J. ... 1.15

Ant. Lenonia ... 0.50 Jok. Vilenskasis ... 1.15 Mare Csepliene ... 0.30 Agota Botiriene ... 0.50 Ant. Ketarskis ... 0.50

Szia suma skirta teip: Vistatili 50c, Kankintiniam 30c, „Ausros dr. tel.“ 1.00 Aukos surinktos Jurgio Skinkavio per vestuves dukters su A. Velykiu, Northville, N. Y.

Jurgis Naujokas ... 10 Kas. Pucinskis ... 25 Stan. Barauskas ... 25 Aleks. Rukstelis ... 25 Ludv. Melnikas ... 10 Jurgis Zakas ... 10

Ant. Velykis ... 10 Alena Velykiute ... 10 Mare Ruksteliute ... 10 Ona Urniese ... 25 Ant. Urniese ... 25 Fran. Baltunas ... 25 Mik. Koniskas ... 25

Jonas Linda ... 25 Adomas Velykis ... 20 Juozas Depas ... 15 Jurgis Skinkavicius ... 25 Sza suma skirta teip: kasztai prisautimo 5c, Vistatili 40c, Kankintiniam 30c, „Ausros dr. tel.“ 1.00

Ant susirinkimo delegatu nuo Chicago tautiskiu dr. ciau 24 spaliu suolektuota 2.75 Buvo 348.61 Viso 353.41 27. X. paselpa dalitinku 25.30 Lieka kasoj 338.11

Aukos kankintiniam. Buvo 5.33 Paskesziui pasluta per visza 4.50 Liko 4.50 L. L. S. Kuopos, Pasasle, N. J. ... 1.10 Nuo vestuviu Velykiu, Northville, N. J. ... 1.00

Tolesnes kankintiniam aukas aukotai malonesi siunsti naujam Kankintiniam kasieriui J. J. Paskeziui, 224 E. Main St., Plymouth, Pa.

Aukos VISZTALIUI. Iz surinkta ant S. L. A. 47 Kuopos susirinkimo, Pasasle, N. J. ... 5.00 Iz surinkta ant vestuviu Velykiu, Northville, N. J. ... 4.00

Buvo 14.05 Sykiu 14.95 Tolimes kankintiniam aukas aukotai malonesi siunsti naujam Kankintiniam kasieriui J. J. Paskeziui, 224 E. Main St., Plymouth, Pa.

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Reikalavimas 1000 vyru prie gelkelio darbu, Colorado, Wyoming, Nebraska, So. Dakota ir Minnesota srituose. Kelio dykai las Chicago, 300 vyru reikalauju prie darbo Amerikoje. Kuriu su daugeliu pavelskiais: gyvuliu, vaidu, zuvu, zmoniu, mediu ir akmeniu trupeliu, alieciai ir suprantamais ispauskinimais gamtos gaminiu, ypac tuo daugybe, kuriuos kiekvienas zmogus privalo suprasti. Preke. Nuo 1000 rubliu, rublis po... 332c Nuo 500 iki 1000 rubliu, rublis po... 332c Virsu 1000 rubliu, rublis po... 332c

Jei nori graziu pasakaciu ir juoku.

tai nusipirki knygele „Gyvenimo vaizdai“, teigti teatraliskas: „Dede atvaziavo“, „Zile salvon veikas vuode“, „Geriaus vilnas negu niekas“ ir simtus kitoku turime graziu pasaku.

Pas mus teipgi gali gauti visoku abrosu, abrosu, rafanuciu, askaperiu, kryzeliu, puikiausiu gromatams popieru, uikiausiu ant svieto pavazavoniu pavydale kurtu ir pavydale kvietiku bukietu, guminiu lyturu, drukuojamu mazinu, aukstinu fontaniniu pluknu, mapu, atlosu ir t. t.

Rasyk tuojus, o gausi kataloga. Jei nori pasigyti pinigus ir kraju, tai siusk tiktai per mus, o visada gerai ir greitai suvalksiotu. Musu name siunsi randava pasato stadija, zinoma po No. 60, tad mes tik galime kiekvienoje dienoje siuntinius isleisti.

Jei reikalauji siforties, tai pirmu klasiu pas mus siforties prekiu, nes mes turime visas linijas ir tik pas mus gali gauti kokia nors nuopiausios ki brangiausios Ko tik reikalauji rasyk o gausi preces, katalogus ir viska ko tik reikia.

Naujausios Knygos. 977 Varytines, ka jos duoda kapitalistams, darbininkams, ir kaip jas reikia panakinti. Isleido Liet. Soc. D. Partijos London, 1903, pusl. 16... 10c

976 Valdis pilvas. Parazas Jonas Grazys. Isleido L. S. D. Partija. Londone, 1903, pusl. 16... 10c

949 Paselpes vilko narus rodo lapus uodega. Isleido L. S. D. P. Londone, 1903, pusl. 7... 5c

65 Karalius Apsyska. Dievas ir Karalius, Evaldo pasaka. Isleido L. S. D. P. Londone, 1903, pusl. 16... 10c

365 Elies Pranciskus Valcietis (Se-kupaskas). Isleido T. M. D. Plymouth, Pa. 1903, pusl. 165. Ocia teip su visra 1000 paslu dalitinku 50c

124 Robinsonas Krusius. Grazi ir moraliska pasaka. Antra pertasyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83... 25c

Kalendorius 1904 metams 154 pusl., yra didiausias ir geriausias kalendorius su daugeliu kankintiniais ir visoku kitu svarbiu ziniu... 25c

Kas uzimokos uz „Lietuva“ viso metu penumara \$2.00 gaus siza kalendoriu dovana.

Adresuoti: A. OLSEVSKIS, 924 33rd St., Station 60, CHICAGO, ILL.

“Lietuvos“ Agentai. NEW YORK, N. Y. Jonas Naujokas, 336 Broome St. A. Lesniewskis, 144 E. Houston St.

So. BOSTON, MASS. Nikod. Gendrius, 344 Broadway K. M. Lubinas, 283 3rd St.

NEWARK, N. J. V. Ambrazevicius, 180 Ferry St. Ant. Asevicus, 30 So. Orange, Ave.

BROOKLYN, N. Y. Stanislovas Rinkiewiczis, 79 Grand St. K. Ralcius, 256 Grand St.

ELIZABETH, N. J. Jurgis Orinikaitis, 75 Wall St. SHENANDOAH, PA. Andrius Maczis, 133 S. Main St.

PITTSBURGH, PA. Alek. Lakavicius, 109 Even St. WATERBURY, CONN. Jonas Tarela, 844 Bank St.

WESTVILLE, ILL. V. S. Kreivinas, EST. LOUIS, ILL. J. J. Rafokas, 471 Collinsville Ave.

NEW BRITAIN, CONN. Motiejus Muleika, 11 E. Laurel St. M. J. Cheponis, 72 Jubilee St.

BALTIMORE, MD. L. Gawlis, 2018 N. Washington St. PHILADELPHIA, PA. M. A. Ignatius, 925 So. 2nd St.

LAWRENCE, MASS. Antanas Zingilas, ALLINGHENY, PA. S. Dominaitis, 1436 Adams St.

“Lietuvos“ kelbiantis agentai. Jurgis Kazakevicius, Juozas Petrikis, Jurgis A. Damijonaitis, Indorius Gudaitis.

Kur eina vyrai atstalykams, lietuviai gali pas jus usiraizyti „Lietuva“ ir pnenuragti jiems usimoketi; pigiai bus teisingai musu priduti. Pas jus teipgi galima gauti visokes knygas uz ta pacia preke kaip ir redakcioje „Lietuvos“ isleisti.

gdytoji, anteky pa palengvoje ir zslandene esu sveiku zmogum. Kiekvienam sergancaim pritaru nusiduoti pas prof. Collins. Fr. PIRKTRASAK.

ATMINK! juog prof. Ed. C. Collins tasi naujas gydymo budas yra su nieku netulyginamas ir tik tie, kurie serga, gerai zino apie stebuklingas gydymo ir isgydymo gyduloles.

</